

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

1959 – 50 – 2009

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΑΠΟΦΑΣΗ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ

της προσφυγής αριθ. 36098/05
που κατατέθηκε από τον **È È**
κατά της Ελλάδας

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πρώτο τμήμα),
συνεδριάζοντας στις 14 Απριλίου 2009 σε τμήμα αποτελούμενο από τους:

Nina Vajić, *πρόεδρος,*

Χρήστο Ροζάκη,

Anatoly Kovler,

Elisabeth Steiner,

Khanlar Hajiyev,

Giorgio Malinverni,

Γιώργο Νικολάου, *δικαστές,*

και τον André Wampach, *αναπληρωτή γραμματέα τμήματος.*

Λαμβάνοντας υπόψη την πιο πάνω αναφερόμενη προσφυγή που κατατέθηκε
στις 28 Σεπτεμβρίου 2005,

Λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν από την εναγόμενη
κυβέρνηση και εκείνες που κατατέθηκαν σε απάντηση από τον προσφεύγοντα,

Αφού διασκέφθηκε, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Ο προσφεύγων, κύριος **È È** είναι ένας έλληνας υπήκοος που κατοικεί στις Συκιές, στην Εύβοια. Εκπροσωπείται ενώπιον του Δικαστηρίου από τους κυρίους Σ. Τσακυράκη και Ν. Χατζή δικηγόρους Αθηνών. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τους απεσταλμένους του αντιπροσώπου της, κύριο Κ. Γεωργιάδη, πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και την κυρία Σ. Τρεκλή, δικαστική αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

A. Οι συνθήκες της υπόθεσης

Τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης, όπως εξετάθησαν από τους διαδίκους, μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

Ο προσφεύγων είναι κύριος ενός οικοπέδου κείμενου δίπλα στην παραλία στην περιοχή Συκιές, στην Εύβοια.

Κατόπιν διενέργειας δύο αυτοψιών, στις 9 Μαρτίου και 7 Απριλίου 1995, οι λιμενικές αρχές διαπίστωσαν ότι ο προσφεύγων, με τη βοήθεια ενός εργολάβου, του Α.Π., είχε πραγματοποιήσει εργασίες στο τμήμα της παραλίας και του αιγιαλού που συνόρευε με το οικόπεδό του.

Στις 12 Απριλίου 1995, ο προϊστάμενος της λιμενικής αρχής διαβίβασε τον φάκελο στον υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας εισηγούμενος την επιβολή προστίμου.

Κατόπιν τούτου, ανοίχθηκαν δύο διαδικασίες.

1. Ποινική διαδικασία

Σε μία ημερομηνία που δε διευκρινίζεται, ασκήθηκαν σε βάρος του προσφεύγοντα ποινικές διώξεις για παράνομη καταπάτηση έκτασης κυριότητας του Δημοσίου, παράνομης αλλοίωσης του αιγιαλού και παρακίνησης του Α.Π. να εκτελέσει τις επίδικες εργασίες παραγνωρίζοντας το άρθρο 24 § 2 του νόμου αριθ. 2344/1940 «περί αιγιαλού και παραλίας».

Στις 11 Μαρτίου 1997, το Πλημμελειοδικείο Χαλκίδας κήρυξε τον προσφεύγοντα ένοχο για καταπάτηση με δική του πρωτοβουλία, από το 1990 έως το 1995, οικοπέδου που ανήκε στο Κράτος και αποτελούσε τμήμα του αιγιαλού, και για εκτέλεση προσχώσεων στο θαλάσσιο χώρο. Το δικαστήριο τον απάλλαξε από την κατηγορία της κατασκευής λιμενοβραχίονα, για τον λόγο ότι υπήρχε παραγραφή. Τον καταδίκασε σε ποινή κάθειρξης δέκα μηνών καθώς και σε πρόστιμο 100.000

δραχμών (περίπου 293 ευρώ). Ο προσφεύγων άσκησε έφεση κατά της απόφασης αυτής.

Στις 29 Σεπτεμβρίου 1997, το Εφετείο Αθηνών αθώωσε τον προσφεύγοντα κρίνοντας ότι δεν είχε αποδειχθεί ότι αυτός είχε επεκτείνει την ιδιοκτησία του σε βάρος του αιγιαλού. Αθώωσε ομοίως τον Α.Π., για τον λόγο ότι «ακόμα κι αν είχε αποδειχθεί ότι αυτός είχε αποπειραθεί να μετακινήσει πέτρες του αιγιαλού μπροστά από την οικία του προσφεύγοντος ώστε να μπορούν σκάφη να προσεγγίζουν με ασφάλεια, η πράξη αυτή δε συνιστούσε ούτε αλλοίωση του αιγιαλού ούτε οικοδομικές εργασίες (απόφαση αριθ. 8599/1997).

2. Διοικητική διαδικασία

Εν τω μεταξύ, στις 10 Μαΐου 1995, δυνάμει του άρθρου 3 § 23 του νόμου αριθ. 2242/1994, ο υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας επέβαλε στον προσφεύγοντα πρόστιμο 100.000.000 δραχμών (περίπου 293.470 ευρώ) για πρόκληση σοβαρών αλλοιώσεων του αιγιαλού, κατά παράβαση του άρθρου 24 § 2 του νόμου αριθ. 2344/1990 (απόφαση αριθ. 1/1995).

Στις 14 Ιουνίου 1995, ο προσφεύγων κατέθεσε ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά αίτηση ακύρωσης της υπουργικής απόφασης. Υποστήριζε ότι, σύμφωνα με αυτή την απόφαση, οι επίδικες εργασίες είχαν πραγματοποιηθεί πριν από το 1990 και, συνεπώς, ο νόμος αριθ. 2242/1994 δεν μπορούσε να εφαρμοσθεί.

Στις 13 Οκτωβρίου 1997 (απόφαση αριθ. 3787/1997), το Διοικητικό Πρωτοδικείο τροποποίησε την προσβληθείσα απόφαση και μείωσε το επιβληθέν πρόστιμο σε 30.000.000 δραχμές (περίπου 88.041 ευρώ). Σύμφωνα με το Διοικητικό Πρωτοδικείο, μόνο οι μετακινήσεις λίθων για την κατασκευή λιμενοβραχίονα, εργασίες μεταγενέστερες από την έναρξη ισχύος του νόμου αριθ. 2242/1994, ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής του προαναφερόμενου άρθρου 24 § 2, και μπορούσαν ως εκ τούτου να καταλογισθούν στον προσφεύγοντα.

Στις 23 Ιουνίου 1998, ο προσφεύγων άσκησε έφεση κατά της απόφασης αυτής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών. Προέβαλε δύο λόγους, ο ένας ελκόταν από τη λανθασμένη εφαρμογή του εφαρμοστέου νόμου, και ο άλλος από την εσφαλμένη εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων ως προς το έτος κατασκευής του λιμενοβραχίονα. Ως προς τούτο, υπογράμμιζε τα ακόλουθα:

«Η προσβαλλόμενη απόφαση είναι εσφαλμένη ως προς τον ισχυρισμό ότι ορισμένες από τις εργασίες πραγματοποιήθηκαν στις 7 Απριλίου 1995. Επί

του σημείου αυτού, η απόφαση του Εφετείου Αθηνών έχει ήδη κρίνει ότι δεν υπήρξε καμία αλλοίωση του αιγιαλού στις 7 Απριλίου 1995. Με την απόφασή του αριθ. 8599/1997, το Εφετείο Αθηνών όχι μόνο απάλλαξε τον προσφεύγοντα (...) από κάθε κατηγορία σχετική με τα πραγματικά περιστατικά της 7 Απριλίου 1995, αλλά και επιβεβαίωσε την αλήθεια των ισχυρισμών μας. (...)

Βέβαια, η απόφαση του εφετείου δε δεσμεύει το δικαστήριό σας. Εν τούτοις, η εκτίμησή του για τις συνθήκες της προκειμένης υπόθεσης υποβλήθηκε στον έλεγχο της συζήτησης και αποδεικνύει πλήρως τους ισχυρισμούς μας».

Στις 10 Μαΐου 2000, το Διοικητικό Εφετείο απέρριψε την έφεση. Σημείωσε ότι οι εργασίες κατασκευής λιμενοβραχίονα δεν μπορεί να είχαν αρχίσει πριν το 1990 και να έχουν περατωθεί έως το 1995 (ημερομηνία των αυτοψιών που πραγματοποίησαν οι λιμενικές αρχές). Καταλήγει ότι οι εν λόγω εργασίες πρέπει να πραγματοποιήθηκαν μεταγενέστερα της θέσης σε ισχύ του νόμου αριθ. 2242/1994.

Στις 30 Ιανουαρίου 2001, ο προσφεύγων άσκησε αίτηση αναίρεσης, προβάλλοντας πολυάριθμους λόγους: εσφαλμένη ερμηνεία ή μη ορθή εφαρμογή στην περίπτωση του της εφαρμοστέας νομοθεσίας (παραβίαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας και παραβίασης του δικαιώματος ακρόασης), ασαφής αιτιολογία, μη συνεκτίμηση ενός ουσιώδους αποδεικτικού στοιχείου. Στο λόγο του που σχετίζεται με τη μη συνεκτίμηση ενός ουσιώδους αποδεικτικού στοιχείου, διευκρίνιζε τα ακόλουθα:

«(...) η απόφαση αριθ. 8599/1997 του Εφετείου Αθηνών με απάλλαξε από κάθε κατηγορία σχετική με τα πραγματικά περιστατικά της 7 Απριλίου 1995 δηλώνοντας ότι δεν έλαβε χώρα καμία μεταβολή του αιγιαλού ή οικοδομική εργασία. Η προσβαλλόμενη απόφαση δεν έλαβε υπόψη αυτό το ουσιώδες στοιχείο που προέβαλα για πρώτη φορά στο δικόγραφο της έφεσής μου (...) και το οποίο επιβεβαιώνει τον ισχυρισμό μου ότι καμία οικοδομική εργασία δεν έλαβε χώρα μετά τη θέση σε ισχύ του νόμου αριθ. 2242/1994. Αν και το συμπέρασμα του ποινικού δικαστηρίου (...) δεν μπορεί να δεσμεύσει το διοικητικό δικαστήριο, ωστόσο αυτό πρέπει, σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, να αιτιολογήσει ειδικώς μία άποψη αντίθετη προς τα πραγματικά περιστατικά».

Στις 15 Δεκεμβρίου 2004, το Συμβούλιο της Επικρατείας απέρριψε όλους τους λόγους αναίρεσης του προσφεύγοντος. Ειδικότερα, χωρίς να εξετάσει αν το Διοικητικό Εφετείο είχε παραλείψει ή όχι να απαντήσει στον επίμαχο ισχυρισμό, το ανώτατο δικαστήριο προέβη, το ίδιο, σε εξέταση αυτού του επιχειρήματος. Έκρινε λοιπόν ότι η απόφαση αριθ. 8599/1997 του εφετείου δε συνιστούσε ουσιώδες αποδεικτικό στοιχείο, διότι τα πραγματικά περιστατικά, όπως αυτά στοιχειοθετήθηκαν, δεν ήταν από τη φύση τους ικανά να κλονίσουν το συμπέρασμα του Διοικητικού Εφετείου, βάσει του οποίου υπήρξαν παρεμβάσεις στον αιγιαλό, κατά παράβαση του νόμου αριθ. 2344/1940 (απόφαση αριθ. 3626/2004).

Η απόφαση αυτή καθαρογράφηκε και θεωρήθηκε στις 12 Μαΐου 2005.

B. Το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο

1. Ο νόμος αριθ. 2344/1940 «περί αιγιαλού και παραλίας»

Άρθρο 24

«2. Ο άνευ αδείας (...) επιφέρων επί του αιγιαλού ή της παραλίας ή οιανδήποτε μεταβολή δια κατασκευής ή τροποποίησης ή καταστροφής των έργων ή του εδάφους δια λήψεως χώματος, λίθων ή άμμου ή άλλως πως (...) τιμωρείται (...) δια φυλακίσεως τουλάχιστον έξι μηνών και δια χρηματικής ποινής τουλάχιστον 100.000 δραχμών.»

2. Ο νόμος αριθ. 2242/1994 σχετικά με την πολεοδόμηση περιοχών δεύτερης κατοικίας σε ζώνες οικιστικού ελέγχου, προστασία φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος

Άρθρο 3

«23. Στους παραβάτες της παραγράφου 2 του άρθρου 24 του ν. 2344/1940 (...), ανεξαρτήτως των συντρεχουσών ποινικών ευθυνών, επιβάλλεται από την οικεία Λιμενική Αρχή πρόστιμο ύψους 50.000 έως 10.000.000 δραχμών.

Σε σοβαρές περιπτώσεις παράνομων προσχώσεων και αλλοιώσεων του αιγιαλού και της παραλίας ο Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας επιβάλλει

πρόστιμο ύψους μέχρι 100.000.000 δραχμών, ύστερα από πρόταση της οικείας Λιμενικής Αρχής. (...))»

Ο εν λόγω νόμος τέθηκε σε ισχύ κατά την ημερομηνία δημοσίευσής του, ήτοι στις 3 Οκτωβρίου 1994.

ΑΙΤΙΑΣΕΙΣ

Επικαλούμενος το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, ο προσφεύγων παραπονείται για το μη δίκαιο της διαδικασίας.

Επικαλούμενος το άρθρο 4 του Πρωτοκόλλου αριθ. 7, ο προσφεύγων παραπονείται για παραβίαση της αρχής *ne bis in idem*.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

1. Ο προσφεύγων παραπονείται για παραβίαση της αρχής *ne bis in idem*, για τον λόγο ότι ασκήθηκαν σε βάρος του διώξεις δύο φορές για τα ίδια πραγματικά περιστατικά τα οποία απαγορεύει το άρθρο 24 § 2 του νόμου αριθ. 2344/1940. Επικαλείται το άρθρο 4 του Πρωτοκόλλου αριθ. 7 το οποίο προβλέπει:

«1. Κανένας δεν μπορεί να διωχθεί ή να καταδικασθεί ποινικά από τα δικαστήρια του ίδιου Κράτους, για μία παράβαση για την οποία ήδη αθώωθηκε ή καταδικάστηκε με αμετάκλητη απόφαση σύμφωνα με το νόμο και την ποινική δικονομία του Κράτους αυτού.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εμποδίζουν την επανάληψη της διαδικασίας, σύμφωνα με το νόμο και την ποινική δικονομία του Κράτους για το οποίο πρόκειται, εάν υπάρχουν αποδείξεις νέων ή μεταγενέστερων της απόφασης γεγονότων, ή υπήρξε θεμελιώδες σφάλμα της προηγούμενης διαδικασίας, που θα μπορούσαν να επηρεάσουν το αποτέλεσμα της υπόθεσης.

3. Καμιά απόκλιση από αυτό το άρθρο δεν επιτρέπεται με βάση το άρθρο 15 της Σύμβασης.»

Καταρχήν, η Κυβέρνηση προβάλλει το επιχείρημα της μη εξάντλησης των εθνικών ενδίκων μέσων. Υποστηρίζει ότι ουδέποτε ο προσφεύγων επικαλέστηκε

ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων, έστω κατ'ουσία, την παραβίαση της αρχής *ne bis in idem*. Η εκ μέρους του αναφορά της αθωωτικής απόφασης αριθ. 8599/1997 του εφετείου, ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου, σκόπευε στο να στηρίξει τον ισχυρισμό του βάσει του οποίου δεν υπήρχε καμία αλλοίωση του αιγιαλού και, ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, στο να υποστηρίξει ότι το Διοικητικό Εφετείο δεν έλαβε υπόψη ορισμένα αποδεικτικά στοιχεία.

Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι αμέσως μόλις μπόρεσε, προέβαλε κατ'ουσία την αιτίαση την ελκόμενη από το άρθρο 4 του Πρωτοκόλλου αριθ.7, επιστώντας την προσοχή του Διοικητικού Εφετείου καθώς και του Συμβουλίου της Επικρατείας στο γεγονός ότι είχε αθωωθεί από το Εφετείο Αθηνών.

Το Δικαστήριο έχει πολλές φορές υποστηρίξει ότι σκοπός του κανόνα σχετικά με την εξάντληση των εθνικών ενδίκων μέσων είναι να επιτρέψει στις εθνικές αρχές (ιδίως στις δικαστικές αρχές) να εξετάσουν την αιτίαση αναφορικά με την παραβίαση ενός δικαιώματος που προστατεύει η Σύμβαση και, ενδεχομένως, να θεραπεύσουν την εν λόγω παραβίαση προτού ο ενδιαφερόμενος προσφύγει ενώπιον του Δικαστηρίου (*Kudla κατά Πολωνίας* [GC], αριθ. 30210/96, § 152, CEDH 2000-XI). Από τη στιγμή που υφίσταται σε εθνικό επίπεδο ένα ένδικο μέσο που επιτρέπει στα εθνικά δικαστήρια να εξετάσουν, τουλάχιστον κατ'ουσία, το επιχείρημα που σχετίζεται με την παραβίαση ενός δικαιώματος που προστατεύει η Σύμβαση, θα πρέπει να ασκηθεί το εν λόγω ένδικο μέσο. Όταν η αιτίαση που προβάλλεται ενώπιον του Δικαστηρίου δεν έχει υποβληθεί –ρητά ή κατ'ουσίαν – στα εθνικά δικαστήρια, ενώ θα μπορούσε να έχει εκτεθεί ενώπιόν τους με την άσκηση ενός ενδίκου μέσου που προσφερόταν στον προσφεύγοντα, οι εθνικές αρχές έχουν στερηθεί τη δυνατότητα να εξετάσουν το ζήτημα το ελκόμενο από τη Σύμβαση, την οποία δυνατότητα θεωρείται ότι τους παρέχει ο κανόνας της εξάντλησης των εθνικών ενδίκων μέσων. Δεν αρκεί ο προσφεύγων να έχει μπορέσει να ασκήσει – δίχως επιτυχία – ένα άλλο ένδικο μέσο που μπορούσε να καταλήξει στην εξαφάνιση του επίδικου μέτρου, για λόγους άλλους από την αιτίαση που αφορά την παραβίαση ενός δικαιώματος που προστατεύει η Σύμβαση. Η αιτίαση που έλκεται από τη Σύμβαση είναι αυτή που θα πρέπει να έχει προβληθεί σε εθνικό επίπεδο προκειμένου να υπάρχει εξάντληση «των αποτελεσματικών ενδίκων μέσων». Θα αντέβαινε προς τον επικουρικό χαρακτήρα του μηχανισμού ελέγχου της Σύμβασης εάν ένας προσφεύγων, παραλείποντας να προβάλει έναν πιθανό ισχυρισμό έναντι της Σύμβασης, είχε τη δυνατότητα να επικαλεστεί έναν διαφορετικό λόγο, ενώπιον των εθνικών αρχών

προκειμένου να αμφισβητήσει ένα επίδικο μέτρο και, εν συνεχεία, να εισάγει ενώπιον του Δικαστηρίου μία προσφυγή βασιζόμενη στο επιχείρημα το ελκόμενο από τη Σύμβαση (*Αζίνάς κατά Κύπρου* [GC], αριθ. 56679/00, § 38, ECHR 2004-III).

Το Δικαστήριο σημειώνει ότι στις 29 Σεπτεμβρίου 1994, το Εφετείο Αθηνών, αποφαινόμενο επί υπόθεσης ποινικής φύσεως, αθώωσε τον προσφεύγοντα κρίνοντας ότι δεν είχε αποδειχθεί ότι αυτός είχε επεκτείνει την ιδιοκτησία του σε βάρος του αιγιαλού (απόφαση αριθ. 8599/1997).

Από την ημερομηνία αυτή, ο προσφεύγων είχε ως εκ τούτου τη δυνατότητα να επικαλεστεί την εν λόγω αθώωση μέσα στα πλαίσια της διοικητικής διαδικασίας που είχε αρχίσει στις 10 Μαΐου 1995, με την επιβολή προστίμου. Ακόμα κι αν υποτεθεί ότι στις 29 Σεπτεμβρίου 1997, θα ήταν εκπρόθεσμο να επικαλεστεί την παραβίαση της αρχής *ne bis in idem* ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά, το οποίο είχε ήδη απορρίψει την αίτησή του για ακύρωση του προστίμου, ο προσφεύγων είχε αναμφίβολα τη δυνατότητα να το πράξει στην έφεση που άσκησε στις 23 Ιουνίου 1998 ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου. Ωστόσο, το Δικαστήριο σημειώνει ότι στο δικόγραφο της έφεσής του, ο προσφεύγων προέβαλε δύο λόγους, ο ένας ελκόμενος από τη μη ορθή εφαρμογή του εφαρμοστέου νόμου, και ο άλλος από την εσφαλμένη εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων σε ό,τι αφορούσε το έτος κατασκευής του λιμενοβραχίονα. Στο πλαίσιο αυτού του δεύτερου λόγου ανέφερε ο προσφεύγων την απόφαση του Εφετείου Αθηνών, όχι για να υποστηρίξει ότι διωκόταν δεύτερη φορά για τα ίδια πραγματικά περιστατικά αλλά για να ισχυριστεί ότι το Διοικητικό Πρωτοδικείο είχε εκτιμήσει τα πραγματικά περιστατικά με διαφορετικό τρόπο απ'ό,τι το Εφετείο Αθηνών και, ως εκ τούτου, είχε επιβεβαιώσει τους ισχυρισμούς του ότι οι εργασίες είχαν εκτελεσθεί πριν από την εφαρμογή του νόμου 2242/1994.

Ομοίως, ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο προσφεύγων προέβαλε πολυάριθμους λόγους, όπως η εσφαλμένη ερμηνεία ή μη ορθή εφαρμογή στην περίπτωση του της εφαρμοστέας νομοθεσίας (παραβίαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας και παραβίασης του δικαιώματος ακρόασης), η ασαφής αιτιολογία, η μη συνεκτίμηση ενός ουσιώδους αποδεικτικού στοιχείου. Προκύπτει ότι και σε αυτό το στάδιο, ο προσφεύγων αμέλησε να προβάλει έναν πιθανό ισχυρισμό ως προς το άρθρο 4 του Πρωτοκόλλου αριθ.7. Περιορίστηκε στο να υποστηρίξει ότι το εφετείο δεν είχε λάβει υπόψη ένα στοιχείο που θεωρούσε ουσιώδες, ήτοι τη διαπίστωση της απόφασης αριθ. 8599/97 του εφετείου βάσει της οποίας δεν είχε προκαλέσει καμία

αλλοίωση του αιγιαλού και δεν είχε εκτελέσει καμία οικοδομική εργασία μεταγενέστερα του νόμου 2242/1994.

Εν κατακλείδι, ο προσφεύγων δεν έδωσε στα ελληνικά δικαστήρια την ευκαιρία που το άρθρο 35 της Σύμβασης επιθυμεί να χορηγείται καταρχήν στο εναγόμενο Κράτος: εκείνη της εξέτασης, δηλαδή της πρόληψης ή θεραπείας της παραβίασης ως προς το άρθρο 4 του Πρωτοκόλλου αριθ.7 που προβάλλεται επί του παρόντος κατά του εν λόγω Κράτους.

Έπεται ότι αυτό το τμήμα της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο, κατ'εφαρμογή του άρθρου 35 §§ 1 και 4 *in fine* της Σύμβασης.

2. Ο προσφεύγων παραπονείται για το μη δίκαιο της διαδικασίας διότι η απόφαση αριθ. 827/2000 του Διοικητικού Εφετείου δεν απάντησε σε όλα τα επιχειρήματά του. Επικαλείται το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης το εφαρμοστέο τμήμα του οποίου έχει ως εξής:

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή δικαίως (...) εντός λογικής προθεσμίας, υπό (...) δικαστηρίου το οποίον θα αποφασίση (...) επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως (...)»

Καταρχήν, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με την πάγια νομολογία του, που αντανακλά μία αρχή συνδεδεμένη με την ορθή απονομή της δικαιοσύνης, οι δικαστικές αποφάσεις πρέπει να αναφέρουν κατά τρόπο επαρκή τους λόγους πάνω στους οποίους στηρίζονται. Η έκταση του καθήκοντος αυτού μπορεί να ποικίλλει ανάλογα με τη φύση της απόφασης και πρέπει να εξετάζεται υπό το φως των περιστάσεων της προκειμένης περίπτωσης (βλέπε, μεταξύ πολλών άλλων, *Ruiz Torija και Hiro Balani κατά Ισπανίας*, 9 Δεκεμβρίου 1994, §§ 29 και 27, *série A nos 303-A et 303-B*, *Higgins και λοιποί κατά Γαλλίας*, 19 Φεβρουαρίου 1998, § 42, *Recueil des arrêts et décisions* 1998-I). Επιπλέον, η συμμόρφωση μίας δίκης προς τις απαιτήσεις του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης πρέπει καταρχήν να εξετάζεται στη βάση του συνόλου της διαδικασίας μόλις αυτή περατωθεί (βλέπε, για παράδειγμα, *Bernard κατά Γαλλίας*, 23 Απριλίου 1998, § 37, *Recueil* 1998-II).

Στην προκειμένη περίπτωση, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι παρόλο που του Διοικητικό Εφετείο παρέλειψε να απαντήσει ρητά στο επιχείρημα του προσφεύγοντος το ελκόμενο από την οριστική αθώωσή του από τα ποινικά δικαστήρια, το Συμβούλιο

της Επικρατείας, το οποίο κλήθηκε στη συνέχεια να αποφανθεί επί της αιτιολογίας της προσβληθείσας απόφασης, εξέτασε το εν λόγω επιχείρημα και απάντησε σε αυτό με προσήκοντα τρόπο. Το Δικαστήριο εκτιμά λοιπόν ότι η επίδικη διαδικασία, εξεταζόμενη στο σύνολό της, είχε το δίκαιο χαρακτήρα που επιθυμεί το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης.

Έπεται ότι αυτό το τμήμα της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως αβάσιμο, κατ'εφαρμογή του άρθρου 35 §§ 3 και 4 της Σύμβασης.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο, ομόφωνα,

Κηρύσσει την προσφυγή απαράδεκτη.

(υπογραφή)

André Wampach

Αναπληρωτής Γραμματέας

(υπογραφή)

Nina Vajić

Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση του συνημμένου
εγγράφου από τα γαλλικά.

Αθήνα, 29 Μαΐου 2009.

Ο μεταφραστής

Αλέξανδρος Πετροτσόπουλος